

کارگاه لینوکس

مؤلف:
امین شاطری
با همکاری:
ساناز محمدی‌پژمان
ویراستاران علمی:
علیرضا غلامی- مهدی شعبانی
ویراستار فنی:
سجاد بعیدی

تهران

۱۳۹۲

انتشارات ساکو

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۶۰۶۷-۹۷-۱
شماره کتابشناسی ملی : ۳۲۸۰۷۰۵
عنوان و نام پدیدآور : کارگاه لینوکس/ امین شاطری با همکاری ساناز محمدی پژمان؛ ویراستاران علمی علیرضا غلامی، مهدی شعبانی؛ ویراستار فنی سجاد بعیدی.
مشخصات نشر : تهران، ساکو، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری : ۱۵۹ ص: مصور
موضوع : سیستم عامل لینوکس
رده‌بندی دیویی : ۰۰۵/۴۳۲
رده‌بندی کنگره : QA۷۶/۷۶ ۱۳۹۲ ۱۸۴ ش ۹۴ س/
سرشناسه : شاطری، امین، ۱۳۶۴-
شناسه افزوده : محمدی پژمان، ساناز، ۱۳۶۴-
شناسه افزوده : شعبانی، مهدی، ۱۳۵۹-، ویراستار
شناسه افزوده : غلامی، علیرضا، ۱۳۵۲-، ویراستار
شناسه افزوده: بعیدی، سجاد، ۱۳۶۷-، ویراستار
وضعیت فهرست‌نویسی : فیپا

تلفن مرکز پخش : ۶۶۴۹۴۵۲۴-۶۶۵۷۲۶۹۲-۰۲۱

www.nashresaco.com/www.nashresaco.com

نام کتاب : کارگاه لینوکس
مؤلف : امین شاطری/ ساناز محمدی پژمان
ناشر : ساکو
حروفچینی : ساکو
طرح جلد : ساکو
لیتوگرافی : طاووس رایانه
چاپخانه : عطا
سال نشر : ۱۳۹۲
نوبت چاپ : اول
شمارگان : ۱۰۰۰
قیمت : ۸۰۰۰ تومان

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۶۰۶۷-۹۷-۱ **ISBN 978-600-6067-97-1**

«مسئولیت مطالب کتاب به عهده مولف و حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به انتشارات ساکو می‌باشد.

اخطار! هرگونه کپی و تکثیر از نظر شرعی و قانونی مجاز نمی‌باشد و پیگرد قانونی دارد.»

تقدیم به:

لبخند پدر و مادرم

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فصل اول : تعریف بازارشناسی	
نصب لینوکس توزیع Ubun+u	۹
فصل دوم:	
apt -get	۱۶
خودآزمایی فصل دوم	۱۸
فصل سوم:	
مرورگر nautilus	۲۱
مروگر Kongueror	۲۲
دایرکتوری ریشه	۲۲
کپی و حرکت کردن در محیط گرافیکی nautilus	۲۵
خواص و مجوز فایل‌ها	۲۷
مرورگرای گرافیکی وب	۲۹
مجموعه‌های office	۲۹
خودآزمایی فصل سوم	۳۲
فصل چهارم:	
دستور pwd	۳۵
دستور date	۳۶
دستور whoami	۳۸
مسیرها در لینوکس	۳۸
دستور ls	۴۶
خودآزمایی فصل چهارم	۵۱
فصل پنجم:	
دستور touch	۵۵
دستور cp	۵۶
کپی کردن دایرکتوری	۵۹
جابه‌جا کردن فایل‌ها و دایرکتوری‌ها	۶۰
دستور mv	۶۰
از بین بردن فایل‌ها و دایرکتوری‌ها	۶۲

عنوان	صفحه
مبحث File Globing	۶۶
خودآزمایی فصل پنجم	۶۸
فصل ششم:	
دستور gzip	۷۱
دستور bzip2	۷۴
خودآزمایی فصل ششم	۸۰
فصل هفتم:	
تعریف مجوز	۸۳
نمادهای مجوز	۸۴
دستور chown	۸۶
دستور chgrp	۸۸
دستور chmod	۸۸
خودآزمایی فصل هفتم	۹۳
فصل هشتم:	
دستور man	۹۶
دستور info	۱۰۰
پیمایش در صفحه‌های info	۱۰۰
دستور whatis	۱۰۱
دستور apropose	۱۰۱
آشنایی با دایرکتوری /usr/share/doc/	۱۰۱
خودآزمایی فصل هشتم	۱۰۲
فصل نهم:	
انواع کاربران در لینوکس	۱۰۴
محل نگهداری اطلاعات کاربران در لینوکس	۱۰۵
اطلاعات گروه‌ها در لینوکس	۱۰۶
مدیریت کاربران و گروه‌ها در لینوکس	۱۰۷
دستور Useradd	۱۰۷
دستور Passwd	۱۱۰
دستور Usermod	۱۱۱
دستور Userdel	۱۱۳
دستور Groupadd	۱۱۳

دستور Groupdel ۱۱۵
دستور su ۱۱۵
دستور sudo ۱۱۶
دستور id ۱۱۷
دستور w ۱۱۷
دستور who ۱۱۷
خودآزمایی فصل نهم ۱۱۸

فصل دهم:
ویرایشگر pico ۱۲۰
ویرایشگر nono ۱۲۱
ویرایشگر vi/vim ۱۲۴
ویرایشگر vim ۱۲۶
خودآزمایی فصل دهم ۱۳۰

فصل یازدهم:
مقدمه‌ای بر اسکریپ‌نویسی در لینوکس ۱۳۲
خودآزمایی فصل یازدهم ۱۳۶

فصل دوازدهم:
سطح اجرا در لینوکس ۱۳۸
خودآزمایی فصل دوازدهم ۱۴۲

فصل سیزدهم:
پایگاه داده ۱۴۴
خودآزمایی فصل سیزدهم ۱۵۱

فصل چهاردهم:
پارتیشن‌بندی در محیط غیرگرافیکی ۱۵۵
پارتیشن‌بندی در محیط گرافیکی ۱۵۸
خودآزمایی فصل چهاردهم ۱۵۹

مقدمه:

کامپیوتر بدون نرم‌افزارهایش چیزی جز قطعات خشک و بی‌مصرف نیست، اما به همراه نرم‌افزارهایش قادر خواهد بود کارهای زیادی همچون ذخیره و بازیابی اطلاعات، پخش چندرسانه‌ای و کار با اینترنت و برقرار ارتباط بین چند کامپیوتر را انجام دهد و یا در بسیاری از کاربردهای بسیار حیاتی بشر مورد استفاده قرار گیرد.

چیزی که شما از یک کامپیوتر می‌بینید در واقع همان سخت‌افزار سیستم است. نرم‌افزارها قابل دیدن و لمس کردن نیستند. نرم‌افزارها همان برنامه‌هایی هستند که شما کارهای کامپیوتریتان را به کمکشان انجام می‌دهید. که نرم‌افزار به طور معمول نمی‌تواند با سخت‌افزار در ارتباط باشد. سیستم‌عامل (Operating sysem) اساسی‌ترین برنامه سیستمی است که مدیریت کلیه منابع سیستم را به عهده گرفته و ارتباط بین یک نرم‌افزار و سخت‌افزار است. همچنین زمینه‌ای را فراهم می‌سازد که برنامه‌های کاربردی بتوانند بر روی آن نوشته شوند. سیستم‌عامل‌های مختلفی با قابلیت‌ها و ویژگی‌های متفاوتی وجود دارند. برای مثال از معروف‌ترین سیستم عامل می‌توان به ویندوز (انواع ویندوز مانند 98، 2000، vista، xp)، لینوکس (انواع لینوکس مانند ابونتو، فدورا و...) مکینتاش اشاره کرد.

یکی از نخستین سوالاتی که در ذهن هر کاربری که به تازگی نام لینوکس به گوشش خورده است مطرح می‌شود، این است که لینوکس چه تفاوتی با ویندوز دارد؟

سیستم عامل لینوکس یک سیستم‌عامل آزاد و متن باز است. کد منبع آن در اختیار همان قرار دارد و همگان می‌توانند در کدهای آن تغییر ایجاد کرده و بنا به نیازشان از آن استفاده کنند. آزاد و در دسترس بودن کدهای منبع سبب می‌شود تا بتوانید از طرز دقیق کارکرد سیستم‌عامل مطلع شوید.

در این کتاب ممکن است بعضی مسایل تخصصی مطرح شود، اما سعی خواهیم کرد تا مطالب حتی‌الامکان برای استفاده عموم خوانندگام و کاربران کامپیوتر (به ویژه کاربران لینوکس) مناسب و قابل فهم باشد.

امین شاطری

ایمیل: amin.sh.sh@gmail.com